



**QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)  
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

**MAGISTRAT DR.  
LAURENCE QUINTANO**

Seduta tal-25 ta' Novembru, 2009

Numru 413/2006

**Il-Pulizija  
(Spettur Maurice Curmi)**

**Versus**

**Raymond Debono**

Il-Qorti

Rat l-imputazzjonijiet dedotti kontra Raymond Debono ta' 49 sena bin il-mejjet Joseph u Dolores nee Gaunt imwieled tas-Sliema, Malta, fit-28 t'April 1956 u joqgħod 34 Triq il-Lunzjata Sliema u li għandu l-karta tal-identita' numru 326156 (M)

1. Akkużat talli f'Novembru 2005 u fis-snin immedjatament preċedenti f'dawn il-Gżejejr, b'diversi atti magħmulin fi żminijiet differenti iżda li jiksru l-istess dispożizzjonijiet tal-Liġi u li ġew magħmula b'riżoluzzjoni waħda, b'mezzi kontra l-Liġi jew billi għamel użu ta' ismijiet foloz jew ta'

kwalifiki foloz, jew billi nqeda b'qerq ieħor, ingann, jew billi wera ħaġa b'oħra sabiex iġġiegħel titwemmen l-eżistenza ta' intrapriżi foloz, jew ta' ħila jew ta' setgħa fuq ħaddieħor, jew ta' krediti immaġinarji, jew sabiex tqanqal tama jew biża' dwar għajja kimerika, għamel qligħ ta' aktar minn Lm5000 għad-dannu ta' Jesmond Schembri ai termini tal-artikolu 18, 308, 309 u 310 tal-Kodiċi Kriminali Kap 9 tal-Liġijiet ta' Mata;

2. U aktar talli fl-istess żmien, lok u ċirkostanzi, approprija ruħu billi dawwar bi profit għalih jew għal pġersuna oħra minn ħaġa ta' ħaddieħor li kienet giet f'data jew ikkunsenjatu lilu taħt titolu li jgħib miegħu l-obbligu tar-radd tal-ħaġa jew li jsir użu minnu speċifikat u cioe' ħa soma ta' aktar minn Lm5000 liema flus jappartjenu lil Jesmond Schembri, ai termini tal-artikolu 293 tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta;

Il-Qorti ntalbet ukoll sabeix f'każ ta' sejbien ta' ħtija tapplika wkoll l-artikolu 533 tal-Kap 9 dwar l-ispejjeż tal-esperti maħtura.

Rat l-atti kollha tal-proċess inkluż iċ-ċertifikat tat-twelid li jgħib in-numru 1261 tal-1956, il-fedina penali tal-imputat, il-kunsens tal-Avukat Ġenerali u tal-imputat sabiex dawn il-proċeduri jkunu somamrji, l-istqarrijiet tal-imputat a fol 16 u 19 u l-statements of account ipprezentati a fol 25 et.

Semgħet ix-xhieda bil-gurament.

Semgħet it-trattazzjoni tal-abbli Prosekutur u tal-abbli Difensur.

Ikkonsidrat

Skond il-Prosekuzzjoni ċertu Jesmond Schembri kien għamel rapport lill-Pulizija fil-15 ta' Novembru 2005 li fis-sena 2003 persuna kienet laqqgħatu mal-imputat li talab lill-kwerelant biex jisilfu l-flus ħalli jkun jista' jħallas għal xi mobiles li kellu jirċievi. Jidher li kien ingħata xi ammont ieħor li tella' s-somma ta' Lm6000 li kellhom jingħataw lura fi żmien xahar.

L-imputat kien siefer l-Ingilterra fejn għamel xi erba' jew ħames xhur u gie lura u wiegħed lill-kwerelant li kien ser itih il-flus lura. Wara xi sentejn kien tah xi Lm300. (fol 14). Il-kwerelant kien feda lill-imputat għax deher li l-business kien sejjer tajjeb.

Mill-investigazzjoni rriżulta li l-business ma kien sejjer tajjeb xejn u dan l-ammont ma kienx ser jitħalals malajr.

L-Ispejter kien talab lill-imputat iġiblu r-riċevuti tal-mobiles iżda dawn qatt ma gābhom. L-imputat baqa' jinsisti li hu kellu kull intenzjoni li jħallas lura lill-kwerelant.

### **L-Istqarrija tal-imputat tat-18 ta' Novembru 2005**

L-imputat kien stqarr li Jesmond Schembri kien sellfu Lm6000.(fol 16). Huwa kellu ħwieent tal-mobiles u l-flus kienu primarjament għall-mobiles. Huwa stqarr ukoll li fl-ewwel xhur kien għamel diversi pagamenti ta' Lm100 kull wiegħed u li dawn kienu jammontaw għal xi Lm700. Minn Jannar tas-sena 2004 kellu jagħtih Lm200 kull xahar. L-imputat kien ta żewġ ċekkijiet post dated lill-kwerelant iżda kienu ftehm u li l-kwerelant ma jmurx bihom il-bank. L-imputat insista li ma kienx ser jaħrab milli jagħti dawn il-flus (fol 18) lura lill-kwerelant iżda fiż-żmien ta' meta kien qed jagħmel l-istqarrija flus ma kellux. Huwa kien lest li jmur għand avukat u jagħmel skrittura private li bihom jintrabat li jatħihom mitt lira kull xahar.

### **It-Tieni Stqarrija tal-imputat – 8 ta' Frar 2006**

L-imputat qal li ma kellux partners oħra fiż-żewġ ħwienet li kellu. Huwa kellu access għal żewġ vetrini f'ħanut taz-ziju tiegħu. L-imputat kien għaddej bil-business tal-mobiles xi tlieta jew erba' snin. Effettivament huwa kellu jissellef il-flus minn għand persuna oħra. Huwa kien ftiehem mal-kwerelant li dan tal-aħħar kellu jagħtih Lm2000 u l-imputat, wara xahar, kellu jagħtih l-elefejn lira u erba' mija magħhom. Il-kwerelant kien sellfu Lm3000 għax il-kwerelant kien ried jaħdem mal-imputat. Il-kwerelant kien qed jitlob li jieħu Lm200 fix-xhar fuq kull elf lira li l-imputat

sselief minn għand il-kwerelant. Kien għamel xahr jagħih madwar Lm150 fil-ġimgħa u imbaġġad waqaf. Ix-xogħol kien jidher li sejjer tajjeb iżda fir-realta' ma kienx sejjer tajjeb daqshekk. Il-kwerelant qatt ma kien staqsa lill-imputat kif kien sejjer ix-xogħol. L-intenzjoni tal-imputat kienet li jirraġa s-sitwazzjoni u ma kienx jaf li l-affarijiet kienu sejrin ħażin.

## **Xhieda Oħra tal-Prosekuzzjoni**

### **Marija Attard**

Xehdet Maria Attard rappreżentanta tal-APS Bank u kkonfermat li l-kont qatt ma kien addebitat bl-ammonti ta' ċekkijiet 487 u 500 li għalihom saret referenza aktar 'il fuq.

### **Jesmond Schembri**

Xehed il-kwerelant Jesmond Schembri. Dan qal li kien sellef il-flus madwar Lm6000<sup>1</sup> lill-imputat u qatt ma kien tahomlu. (fol 51).

Huwa semma wkoll is-sena 2003 (30 ta' Lulju 2003) (fol 53) meta sar is-self. (fol 51). Dwar iċ-ċekkijiet huwa qal li ma kienx ipprova jsarraf iċ-ċekkijiet għax l-imputat kien qallu li li l-flus kien sejejr iġibhomlu. Lill-imputat kien taħ Lm2000 l-ewwel darba u l-imputat tah Lm200 u ried xi Lm4000 (24 t'Awwissu 2003) u imbaġġad waqaf. (fol 53). Wara kien tah xi Lm100 oħra 'ħdejn il-Hilton.'. L-aħħar li kienu tkellmu dwar l-ammonti pendenti kien f'Diċembru 2006. Raġa' ta xi ħaġa u imbaġġad waqaf. L-imputat kien qal li ried il-flus għall-business. Il-ħwienet tal-imputat illum magħluqin.

**Il-kwerelant qal ukoll li li kieku ma kellux dawk iċ-ċekkijiet ma kienx jagħtih dawk il-flus.**

---

<sup>1</sup> Il-kwerelant ma tantx kien ċert għax qal 'għandi jkun' (fol 51).

Kellu jagħtih xi ċekk ieħor ta' Lm2000 iżda l-imputat qal li kienu serqulu ċ-cheque mill-ħanut.

**Fil-kontro-eżami huwa qal li kienu mifthemmin li ċ-ċekkijiet ma jissarrfux u kienu biss garanzija. Il-flus kellhom jingħataw cash. (fol 58-59).**

### **Harold Decelis.**

Dan xehed li kien laquq lill-kwerelant mal-imputat. (Fol 70). L-imputat kien qallu li kellu bżonn lil xi ħadd li jsellfu mitt lira. Ix-xhud kien ħa lill-kwerelant u ħalla lilhom it-tnejn fil-ħanut u telaq 'il barra. Hu ma ra ebda flus jgħaddu. Lill-imputat kien ma kein kellmu wara din l-okkażjoni. L-imputat ma kienx qallu għalfejn riedhom il-flus. Lill-imputat ix-xhud qal li ma kellu jagħtih xejn.

Id-difiża ma tellgħetx provi.

### **Konsiderazzjonijiet tal-Qorti**

#### **L-ewwel Imputazzjoni**

L-ewwel imputazzjoni taqa' taħt l-artikolu 308 – jew li wieħed jirċievi flus b'xi qerq li jagħmel. L-elementi ta' dan ir-reat huma primarjament xi forma ta' qerq u t-tieni li l-persuna tkun għamilt xi qligħ.

Għalhekk biex wieħed jinstab ħati ta' dan ir-reat iridu jkun ppruvati dawn iż-żewġ elementi.

L-elementi li setgħu kienu r-raġġiri fil-kuntast tal-provi kollha huma ċ-ċekkijiet; u l-ħwienet bil-mobiles meta l-business deher li sejjer tajjeb

Issa mill-kontro-eżami tal-imputat jirriżulta li kien hemm ftehim biex iċ-ċekkijiet ma jissarrfux. Il-kwerelant, bħala persuna li kienet imdorrija ssellef il-flus fuq l-idejn żgur li ma serraħx rasu għaliex ingħata żewġ ċekkijiet manifestament post dated u li ma kellhomx jissarrfu.

Għalhekk il-Qorti qed tikkonkludi li ċ-ċekkijiet ma jsitgħux jitqiesu bħala raġġir.

Il-ħwienet tal-mobiles innifishom : Ma jirriżulta minn imkien li l-imputat webbel lill-kwerelant b'xi profitti mmensi. Jidher li l-kwerelant wasal għal din il-konklużjoni għax kellu l-impressjoni li kollox kien miexi sew. Iżda business – u mill-istqarrija tal-imputat jirriżulta li l-kwerelant ried jidh'ol 'jaħdem' mal-imputat – ma tqisux biss għax tara ħafna nies. U għal darb'oħra l-kwerelant kien imdorri jislef il-flus ( u jieħu imgħax sew!).Għalhekk kien f'pożizzjoni li tajba biex ifittex ukoll taħt dak li jidher. Isegwi li l-Qorti wkoll qed tikkonkludi li l-fatt li business deher li kien fuq saqajh ma jistax jitqies bħala raġġir.

Il-Qorti wkoll ikkonsidrat l-intenzjoni jew il-'mens rea'. Fl-istaqrija tiegħu l-imputat kien qal għal darba, darbtejn li kien lest li jagħti l-flus kollha lura. Il-problema kienet li flus ma kellux. Fil-frattant kien għalaq il-ħwienet kollha u għalhekk ma kellu ebda għajn ta' dñul. Il-Qorti ma ssibx li l-Prosekuzzjoni ppruvat il-mens rea ta' dan ir-reat.

Il-Qorti lanqas ma ssib li l-Prosekuzzjoni ppruvat il-każ tagħha taħt l-artikolu 309, reat li bħal kompriż u involut fl-ewwel imputazzjoni mill-Qrati tagħna.

Għaldaqstant il-Qorti qed tillibera lill-imputat mill-ewwel imputazzjoni.

### **It-Tieni Imputazzjoni**

It-tieni imputazzjoni hija dwar il-misappropriation. Wieħed mill-elementi ta' dan ir-reat huwa li l-ħaġa (f'dan il-każ il-flus) ikun kkunsennati għal skop speċifiku..

Meta xehed Harold Decelis, dan qal li l-imputat ma kienx jaf għalfejn kellu bżonn jissellef il-flus.

Meta xehed il-kwerelant dan qal 'Minħabba l-mobiles u l-computers'

Kopja Informali ta' Sentenza

L-imputat fl-istqarrija tiegħu qal:

Silifni xi flus biex nixtri l-merkanzija għall-ħwienet li kelli.

Għalhekk l-element ta' 'skop speċifiku' kien ippruvat mill-Prosekuzzjoni.

It-tieni element huwa 'li jdawwar għalih innifsu dak li jkun tpoġġa fil-ħarsien tiegħu.' Il-flus ingħataw lill-imputat iżda dan ma tahomx lura lill-kwerelant. Min-naħa l-oħra l-imputat qal li l-flus kien użahom għall-merkanzija u affarijiet tiegħu. Huwa kompli wessa' t-tifsira u qal:

'Mobile phones li tixtri dak il-ħin u affarijiet hekk.'

Waqt l-istess stqarrija huwa qal li l-affarijiet kellhom x'jaqsmu mal-ħanut. L-imputat spjega wkoll kif wara li siefer kien żamm xi ħwienet miftuħin, oħrajn għalaqhom u dak ta' 'Ta' Xbiex żammu mikftuħ għal madwar sena oħra.'

Fil-fehma tal-Qorti l-imputat ta spjegazzjoni biżżejjed ta' kif kien uża l-flus li kien issellef minn għand il-kwerelant. Huwa pprova d-difiża tiegħu fuq bażi ta' probabilita' imqar jekk naqas li juri xi rċevuti.

Fin-nuqqas ta' dan l-element (jiġifieri li l-imputat dawwar għalih innifsu l-flus li kien ingħata), u meta wieħed jikkonsidra wkoll li l-imputat kien lest li jagħti l-flus lura, il-Qorti jidhrilha hemm dubju saħansitrfa dwar il-mens rea u dan id-dubju għandu jmur favur l-imputat.

Għaldaqstant il-Qorti qed tilliberah mit-tieni imputazzjoni.

Il-Qorti qed tqis li dak li dan kien self ta' flus li kellu x'jaqsmu ma' business, liema business mar ħażin u l-imputat ma setax iħalals.

## **Konkluzjoni**

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-Qorti, wara li rat l-artikoli 18, 308, 309, 310(1)(a), u 293 tal-Kap 9, qed tillibera lill-imputat mill-ewwel u mit-tieni imputazzjoni.

**< Sentenza Finali >**

-----TMIEM-----